

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 7P/33/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713219921
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Bálintová
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2013:6713219921.1

Uznesenie

Okresný súd Zvolen vo veci starostlivosti o maloleté deti V. U., O.. X.X.XXXX a O., O.. XX.X.XXXX, t.č. bytom u otca, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, deti rodičov matky C. M., nar. XX.X.XXXX, V. K., M. X R. D. U. V., O.. X.X.XXXX, V. F., O. H. XXX/XX, o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd predbežným opatrením zveruje maloleté deti U. V., O.. X.X.XXXX a O. V., O.. XX.X.XXXX do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov a to tak, že matka aj otec sú povinní zabezpečovať osobnú starostlivosť detí striedavo v týždňových intervaloch tak, že prvá v zmysle tohto rozhodnutia je povinná zabezpečiť osobnú starostlivosť matka, a to v období od 6.12.2013, t.j. počnúc piatkom nasledujúceho mesiaca po vykonateľnosti tohto rozhodnutia. Rodičia si budú odovzdávať maloleté deti zakaždým v piatok po uplynutí týždňa v čase o 17.00 hod. Otec je povinný maloleté deti v stanovenom čase odovzdať matke v mieste bydliska matky a matka je povinná maloleté deti v stanovenom čase odovzdať do osobnej starostlivosti otca v mieste bydliska otca.

odôvodnenie:

Matka maloletých detí podala dňa 21.11.2013 na tunajší súd „návrh na vydanie predbežného opatrenia vo veci zverenia maloletých detí do opatery matky“ s odôvodnením, že po odchode z domu, v ktorom bývali aj s deťmi X. F. O. H. O. XXX/XX spoločne s rodičmi otca v júni 2013 jej otec nechcel a nechce zveriť deti do opatery. Sústavne zabraňuje deťom v styku s matkou. S U. V. žila v spoločnej domácnosti od doby, ako sa im narodil syn U.. Od začiatku vzťahu zasahovala do vzťahu jeho matka. Poslednú dobu žila pod tlakom vyhrážok zo strany otca. Vyhrážal sa jej a doteraz sa vyhráža, že jej deti zoberie, že budú jeho, pretože on má peniaze a známosti. Ale boli to aj vyhrážky iného druhu. Vyhrážal sa jej, že ju utopí, zabije. Napadol ju aj fyzicky o čom je aj záznam na polícii. Čo sa týka výchovy, on deti uplácal, pritom ich aj zbil. Deti sa ho boja. Jej názory na výchovu neboli podstatné. Podstatnejšie boli názory jeho matky, ktorá má v dome hlavné slovo. Posledný rok bola neustále pod psychickým tlakom. Keď boli deti choré, jeho matka ich poslal von zametať dvor, hoci bola zima a mali ovčie kiahne (mohli dostať zápal mozgových blán). Otec maloletého U. stále brával na kúpaliská (aj v zime) aj napriek jej zákazu, hoci vedel, že dieťa je po zápale ucha. Opakované zápaly a nedoliečenie z jeho viny malo za následok dve operácie maloletého v priebehu posledných dvoch mesiacov. Po rozchode sa snažila získať deti do svojej opatery, ale pod tlakom vyhrážok jej ich otec vždy zobral. Keď aj sľúbil, že ich donesie, nestalo sa tak. Sústavne jej zabraňuje v styku s nimi, ako je to len možné. O deti sa dokáže postarať len preto, že mu pomáha jeho mama, ktorá je na invalidnom dôchodku. Jeho práca by mu neumožňovala starať sa o deti v dostatočnom rozsahu. Chce sa starať o svoje deti ona. Otec s jeho mamou štvú deti proti nej, zabraňujú jej v styku s nimi.. (č.l. 1 - 2 spisu).

Zo spisu OS Zvolen sp. zn. 5P/300/2013 súd zistil, že sa na tunajšom súde vedie konanie na návrh otca o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom V., v ktorom otec žiada zveriť deti do svojej starostlivosti a matku zaviazat' platením výživného vo výške 50,-€ mesačne na každé dieťa zvlášť. Matka v danom konaní doložila do spisu lekárske správy o jej zdravotnom stave, keď podľa jej udania

bola napadnutá otcom, zbitá, s tým, že ju ťahal za vlasy, dostala facku, došlo k bitke a k podvrtnutiu krčnej chrčtice (č.l. 16-19 spisu) Ďalej sa v spise nachádza upovedomenie o začatí trestného stíhania vo veci prečinu Nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2, písm. b/ Trestného zákona s tým, že vo veci bolo dňa 15.8.2013 vydané uznesenie za účelom vypracovania znaleckého posudku ohľadom zranení, ktoré utrpela matka mal. detí v čase napadnutia (č.l.14 - 15 spisu). Z pracovného hodnotenia matky mal. detí, súd zistil, že táto je svojim zamestnávateľom hodnotená kladne s tým, že nepožíva alkoholické nápoje a nezneužíva iné omamné prostriedky na pracovisku, do práce nenastupuje pod ich vplyvom a dodržiava zákaz fajčenia na pracovisku (č.l. 11 spisu). Konanie nie je právoplatne skončené, vo veci bolo dňa 22.11.2013 nariadené znalecké dokazovanie znalcom z oboru psychológia (č.l. 7 -19 spisu).

Zo správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Zvolen zo dňa 25.11.2013 súd zistil, že matka žije od 23.7.2013 na hore uvedenej adrese v 2 izbovom byte, ktorý je v osobnom vlastníctve starej matky mal. detí pani M.Í. M.. Byt je kompletne zariadený nábytkom a osobnými potrebami matky a mal. detí, je udržiavaný v dôkladnom poriadku a čistote. Maloleté deti majú zariadenú veľkú detskú izbu nábytkom, lôžkami, skrinkami, stolíkom, stoličkou, hračkami a osobnými potrebami. V izbe bolo čisto a upratané. Maloletý U. od 2.9.2013 navštevuje 1. roč. ZŠ v P. a maloletá O. navštevuje MŠ v F.. Matka uviedla, že zdravotné problémy sú s U. - operácia mandlí a ucha, s O. nemá žiadne zdravotné problémy. Matka ďalej uviedla, že sú aj výchovné problémy, nakoľko prebieha nejednotná výchova, kde do výchovy vo väčšej miere zasahovala aj stará matka mal. detí, matka otca a to tak, že čo matka maloletých detí zakázala, to stará matka mal. deťom povolila. Danú situáciu s výchovou sa snažil riešiť aj otec. Matka ďalej uviedla, že predbežné opatrenie si dala z dôvodu toho, že otec matke neumožňuje stretávať sa s maloletými deťmi. U matky mal. deti k dnešnému dňu neboli tri týždne cez víkend. Otec si vždy vymyslí nejaký dôvod, naposledy to bolo v sobotu kúpanie a matke oznámil, že už majú program. Matka mala snahu s otcom sa dohodnúť na striedavej osobnej starostlivosti, otec nie je prístupný s matkou sa dohodnúť. Matka je zamestnaná v MŠ v F. ako upratovačka. Čistý mesačný príjem má vo výške 290,- Eur a 46,- Eur rodinné prídavky. Pravidelné mesačné platby má vo výške 210,- Eur nájomné, 50,- Eur telefón, 30,- Eur poisťky matky, 60,- Eur cestovné do práce, 59,- Eur poplatky za MŠ. Matka uviedla, že oblečenie väčšinou kupovala mal. deťom ona a finančne jej tiež vypomáhajú sestra a jej matka. Vzťah matky s mal. deťmi je na dobrej úrovni, nakoľko matka je v styku s mal. Natáliou prevažnú časť dňa, nakoľko pracuje v MŠ, ktorú mal. navštevuje. S maloletým U. Len keď otec príde pre O.G. do škôlky, tak sú chvíľu spolu. Matka uviedla, že vzťah medzi rodičmi nie je na dobrej úrovni, otec matke zabraňuje stretávať sa s maloletými deťmi, hlavne cez víkend, robí im náhradný program. Keď je matka s maloletými deťmi cez víkend, tak mal. U. je odmeraný a O. je celkom v pohode. Na druhý deň, keď sa maloletý zadaptuje, tak je to už v poriadku. Vzhľadom k tomu, že na OS vo Zvolene pod sp. značkou 5P/300/2013 prebieha konanie vo veci návrhu otca na zverenie mal. detí do osobnej starostlivosti a matka sa s otcom nevie dohodnúť, matka si z uvedeného dôvodu podala predmetný návrh na PO. Matka uviedla, že má priateľa zo F. a alkohol konzumuje len príležitostne. Otec žije na hore uvedenej adrese v 2 izbovom rodinnom dome, ktorý je v osobnom vlastníctve starej matky maloletých detí. Izby sú zariadené nábytkom a osobnými potrebami, sú udržiavané v dôkladnom poriadku a čistote. Maloleté deti majú zariadenú svoju detskú izbu nábytkom, lôžkami, osobnými potrebami a hračkami. Komunikácia otca s maloletými deťmi je na dobrej úrovni. Otec uvádza, že s maloletými deťmi nie sú žiadne výchovné problémy, mal. U. má zdravotné problémy - operácia mandlí a uší. Ošetrojúcou lekárkou maloletých detí je U.. Y., ku ktorej chodil na pravidelné kontroly otec. Otec pracuje ako samostatne zárobkovo činná osoba v oblasti ťažby dreva. Čistý mesačný príjem má vo výške 3000,- Eur. Pravidelné mesačné platby má vo výške 150,- Eur nájom a električka, 27,50 Eur poisťka otca, 128 Eur poisťka U. (1/2 ročne), 128 Eur poisťka O. (1/2) a 510 Eur spotrebný úver. Pri šetrení pomerov sa nachádzala doma aj maloletá O., ktorá uviedla, že by „chcela bývať u ocka a s maminkou by sa chcela stretávať cez sobotu a nedeľu“. Na otázku, či vie ocko variť, maloletá uviedla, že „vie navariť aj pirohy, tie má najradšej a u maminky papajú chleba s maslom, ale aj maminka vie navariť, rezne a hranolky a navarí tiež čo máme radi“. Otec uviedol, že on sa snaží mal. deťom vysvetliť aby išli cez víkend k maminke, ale deti aj teraz 1. novembra odmietli ísť. Navštívili aj maloletého v škole, kde vykonali pohovor. Maloletý bol zo začiatku hanblivý, no neskôr sa rozhovoril, ale zvažoval každé slovo, čo odpovie. Na otázku, u koho by chcel bývať, uviedol, že u ocka a s maminkou by sa chcel stretávať občas. Ďalej uviedol, že „mama pije alkohol, keby nepila a nefajčila, tak by som chcel bývať s ňou. Je na nás dobrá, občas kričí, ale len keď sa hádame s O.. Doma sa učim s ockom a so starkou. U maminky s maminkou. V škole je dobre, Do školy chodím rád.“

Podľa § 102 ods. 1 prvá veta O.s.p., ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Inak o predpokladoch, ktoré musia byť splnené pre nariadenie predbežného opatrenia a o jeho dôsledkoch platia ustanovenia § 74 až § 77 O.s.p.

Podľa § 74 ods. 1 O.s.p., pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 75 ods. 1 O.s.p., predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Podľa § 75 ods. 6 O.s.p., súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 75 ods. 8 prvá veta O.s.p., o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov.

Podľa § 76 ods. 1 písm. b) O.s.p., predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

V každej veci týkajúcej sa maloletých detí dominuje záujem maloletého dieťaťa. Dosiahnutie účinnej ochrany záujmov maloletých detí je zabezpečené aj inštitútom predbežného opatrenia podľa Občianskeho súdneho poriadku. Jedným z nevyhnutných predpokladov, za ktorých môže súd nariadiť predbežné opatrenie, je v zmysle § 74 ods. 1 O. s. p. potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa na danej dočasnej úprave pomerov. Naliehavosť potreby dočasnej úpravy pomerov predbežným opatrením v týchto konaniach ustupuje záujmu maloletého dieťaťa. A teda, ak je nariadenie predbežného opatrenia v záujme maloletého dieťaťa, nemusí byť nevyhnutne súčasne splnená aj podmienka naliehavosti potreby dočasnej úpravy. Uvedené akcentoval aj zákonodarca novelou Občianskeho súdneho poriadku uskutočnenou zákonom č. 388/2011 Z. z. účinným od 01. 01. 2012, kde podľa Dôvodovej správy k tomuto zákonu častým dôvodom nenariadenia predbežného opatrenia v konaniach starostlivosti súdu o maloletých bola skutočnosť, že navrhovateľ nevedel odôvodniť bezprostredne hroziacu ujmu, hoci inak navrhované opatrenie bolo v záujme maloletého dieťaťa. Preto pri nariaďovaní predbežného opatrenia v týchto konaniach od 01. 01. 2012 nie je potrebné odôvodňovať nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, postačuje odôvodnenie záujmu maloletého dieťaťa na dočasnej úprave pomerov. V konaniach starostlivosti súdu o maloletých by preto súd mal pristúpiť k nariadeniu predbežného opatrenia nielen v prípadoch, ak riešenie situácie neznesie odklad, ale aj v prípade, ak je úprava predbežným opatrením v záujme maloletého dieťaťa.

Matka vo svojom návrhu tvrdí, že žila s otcom mal. detí v spoločnej domácnosti, pričom bola pod psychickým tlakom a tlakom vyhrážok ako aj napadnutia zo strany otca. Z návrhu otca vo veci samej vyplýva, že otec matku mal. detí pobalil a vystaľoval zo spoločnej domácnosti, potom čo sa priznala že spala u priateľa. Od júla 2013 matka žije vo Zvolene v byte svojej matky, kde má podľa vyjadrení kolízneho opatrovníka veľkú detskú izbu. Taktiež u otca boli zistené kolíznym opatrovníkom vhodné bytové podmienky pre výchovu maloletých detí.

Aby bola zabezpečená ochrana záujmov maloletých detí, nie je možné vždy vyčkat' do právoplatnosti rozhodnutia vydaného v konaní podľa tretej časti Občianskeho súdneho poriadku. Záujem dieťaťa často vyžaduje, aby súd prijal okamžité účinné opatrenia, ktoré majú prechodný charakter. Takýmto opatrením je aj predbežné opatrenie. Formou predbežného opatrenia môže súd rozhodnúť o každej veci, o ktorej podľa Občianskeho súdneho poriadku môže pojednávať vo veci samej. I keby malo predbežné opatrenie rovnaký obsah ako rozhodnutie vo veci samej, dôraz v tomto rozhodnutí sa kladie na jeho dočasný charakter do rozhodnutia vo veci samej.

Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z vyššie uvedených skutočností ako z citovaných ustanovení zákona. Po posúdení návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ako aj s poukazom na konanie vo veci samej vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 5P/300/2013 dospel súd k záveru, že keďže nie je predpoklad skorého ukončenia konania vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom V., javí sa byť najvhodnejšie riešenie predbežným opatrením odovzdať deti do osobnej striedavej starostlivosti oboch rodičov v zmysle § 76 ods. 1 písm. b) O.s.p, nakoľko súd zistil, že obaja rodičia majú záujem o osobnú starostlivosť o deti a taktiež obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť a výchovu mal. detí, pričom obe mal deti sú vo veku, keď nevyhnutne potrebujú lásku a starostlivosť oboch rodičov. V zmysle Dohovoru o právach dieťaťa majú obe mal. deti právo na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov aj v prípade, ak rodičia prestanú žiť spolu, a teda záujmom mal. detí nepochybne je, aby boli predovšetkým v starostlivosti obidvoch rodičov, a ak to nie je možné, potom toho z rodičov, ktorý k tomu má lepšie predpoklady, a ktorý okrem iného uznáva rolu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa a je presvedčený, že aj ten druhý je dobrým rodičom. Zo správy o šetrení pomerov kolíznym opatrovníkom vyplýva, že mal. deti neboli posledné tri týždne u matky, pričom obaja rodičia by si mali predovšetkým uvedomiť, že aj napriek rozpadu svojho vzťahu zostávajú rodičmi svojich detí stále, a že ich rodičovské vzťahy k deťom treba zachovať. Ich deti majú výsostné právo na výchovu a starostlivosť od oboch rodičov a akékoľvek manipulatívne správanie sa zo strany jedného rodiča alebo starého rodiča nevedie k budovaniu vyrovnanej osobnosti dieťaťa a nenapĺňa elementárny záujem dieťaťa, ktorý tkvie v naplňaní potreby istoty a bezpečia vyplývajúce z budovania citových väzieb a interpersonálneho vzťahu dieťaťa k obom rodičom. Z hľadiska uspokojovania potrieb dieťaťa je teda záujmom oboch detí, aby bol ich kontakt s oboma rodičmi čo najrovnoprávnejší.

Súd v danej veci skúmal, či existujú predpoklady na zverenie maloletých detí čo aj dočasne predbežným opatrením do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, a to záujem detí na zverení do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, lepšia možnosť zaistenia potrieb detí pri tomto spôsobe osobnej starostlivosti, spôsobilosť oboch rodičov vychovávať dieťa a záujem oboch rodičov o osobnú starostlivosť (v takom zmysle, že obaja rodičia majú záujem o osobnú starostlivosť). Vychádzajúc aj z konania vo veci samej, z obsahu podaní účastníkov konania a z vyjadrenia kolízneho opatrovníka súd konštatuje, že podmienky na zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov v danom prípade sú splnené. Z podaní jedného aj druhého rodiča vyplývajú skutočnosti o druhom rodičovi (násilné správanie otca k matke, manipulácia detí otcom a starou matkou, záhaľčivý spôsob života matky), ktoré môžu mať vplyv na zverenie detí do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, avšak všetky tieto skutočnosti sa preukážu v konaní vo veci samej, kde bolo súdom nariadené znalecké dokazovanie, pričom zo správy kolízneho opatrovníka neboli preukázané nedostatky v starostlivosti o mal. deti ani u jedného z rodičov. Na základe uvedeného dospel súd k záveru, že je v záujme oboch mal. detí a ich ďalšieho nerušeného psychického a fyzického vývoja aj s prihliadnutím na vek detí, aby boli pomery medzi rodičmi dočasne upravené predbežným opatrením, pričom považoval za vhodné riešiť situáciu dočasnou striedavou starostlivosťou, a to v týždňových intervaloch s tým, že rodičia si budú odovzdávať maloleté deti zakaždým v piatok po uplynutí jedného týždňa v čase o 17.00 hod. Uvedenou dočasnou úpravou pomerov účastníkov bude zabezpečené právo obidvoch rodičov podieľať sa na výchove a starostlivosti svojich maloletých detí.

Súd napokon dodáva, že je dôležité, aby si obaja rodičia uvedomili, že záujem dieťaťa stojí nad všetkými inými záujmami, vrátane záujmu rodičov. Aj napriek rozpadu ich vzťahu, zostávajú rodičmi ich detí a rodičovské vzťahy k deťom treba zachovať. Obnovenie komunikácie medzi rodičmi navzájom je nutné pre primeraný výkon rodičovskej role každého z nich. Je potrebné, aby obaja rodičia dokázali rozlíšiť rodičovskú rovinu a partnerskú rovinu vzťahu s tým, že akékoľvek nezhody medzi nimi by nemali presahovať a komplikovať výkon role rodičovskej.

Rozhodnutie je vykonateľné dňom jeho nariadenia (§ 75 ods. 5 posledná veta O.s.p.)

Podľa § 74 ods. 1 O.s.p., pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 75 ods. 1 O.s.p., predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Podľa § 75 ods. 6 O.s.p., súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 75 ods. 8 prvá veta O.s.p., o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov.

Podľa § 76 ods. 1 písm. b) O.s.p., predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v 3 vyhotoveniach (§ 204 ods. 1, prvá veta O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O.s.p.).